

Lausunto Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan vesihuollon yleissuunnitelmaan vuoteen 2040

Kouvolan kaupungin Tekniikka ja ympäristö toimiala toteaa lausuntonaan Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan vesihuollon yleissuunnitelmaan vuoteen 2040 seuraavaa:

Hulevesien hallinnan järjestäminen ja vastuujako 2035 mennessä

Kouvolan kaupungilla on käynnissä kaupungin hulevesijärjestelmän tarkempi määrittely sekä siihen liittyvien osien vastuiden selkeyttäminen kaupungin ja vesihuoltolaitosten kesken. Hulevesijärjestelmä käsittää erilaisia hulevesien johtamiseen liittyviä rakenteita, ei pelkästään hulevesiviemäreitä. Hulevesijärjestelmään kuuluvat myös avouomat, tulvareitit sekä erilaiset imeytys-, viivytys- ja pidätysrakenteet.

Useamman kunnan alueella sijaitsevien valuma-alueiden vesien hallinta tulee jatkossa käsitellä yhteistyössä kuntien kesken, jotta ratkaisut ovat kokonaisuuden kannalta tarkoituksenmukaisia ja tulvariskien hallinta sekä vesien laatu voidaan turvata yli kuntarajojen.

Ylikunnallinen ja seutukunnallinen yhteistyö

Kouvolan kaupungin alueella toimii tällä hetkellä kaksi vesihuoltolaitosta, mikä aiheuttaa kaupungin asukkaiden kesken erilaisia maksuja ja toimintatapoja. Tämä heijastuu myös kaupungin hallintoon ja päätöksentekoon, sillä aluekohtaisesti muuttuvat toimintatavat lisäävät hallinnollista kuormitusta. Vesihuoltolaitoksia yhdistämällä olisi mahdollista luoda koko kaupungin alueelle yhtenäiset toimintatavat ja -mallit sekä tasavertaiset maksut asukkaiden kesken asuinpaikasta riippumatta. Yleissuunnitelmassa tulisi tunnistaa ja edistää tällaisia ylikunnallisen ja seutukunnallisen yhteistyön mahdollisuuksia.

Osuuskuntien toimintamahdollisuuksien varmistaminen

Vesiosuuskuntien resurssit ja osaaminen ovat monin paikoin rajallisia. Lisäksi osuuskuntien varautumisessa erilaisiin kriisitilanteisiin nähdään merkittäviä puutteita. Yleissuunnitelmassa olisi perusteltua tarkastella, miten vesiosuuskuntien varautumista voidaan tukea ja voisiko se tietyin edellytyksin tukeutua entistä tiiviimmin alueellisten vesihuoltolaitosten varautumissuunnitelmiin. Tämä tukisi vesihuollon kokonaisturvallisuutta ja huoltovarmuutta erityisesti haja-asutusalueilla.

Yhteistyötavat nykyisillä organisaatorakenteilla

Alueellisten vesihuoltotoimijoiden välistä yhteistyötä tulee lisätä riippumatta siitä, säilyvätkö nykyiset organisaatorakenteet ennallaan. Olemassa olevien yhdysvesijohtojen toiminta tulee testata säännöllisesti ja ne tulee pitää välittömässä käyttöönottovalmiudessa poikkeus- ja häiriötilanteita varten.

Lisäksi yhteisten hankintojen ja kilpailutusten määrää tulee lisätä, jotta voidaan saavuttaa mittakaavaetuja, parantaa kustannustehokkuutta sekä varmistaa osaamisen ja hyvien käytäntöjen leviämistä alueen toimijoiden kesken.

Kouvolan kaavoituksen lausunto

Kouvolan kaavoitus lausuu Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan vesihuollon yleissuunnitelmasta seuraavaa: on erittäin hyvä, että strategiaa, pitkän aikavälin suunnitelmia vesihuollon turvaamisesta laaditaan. Samoin on hyvä, että suunnitelma sisältää myös konkreettisia toimenpide-ehdotuksia aikatauluineen sekä aluekarttoineen. Suunnitelmassa tulisi kuitenkin paremmin huomioida erityisesti Kouvolassa suunnitellut lukuisat elinkeinohankkeet sijainteineen ja vesihuoltotarpeineen.

Suunnitelmassa tulee ottaa huomioon siis esimerkiksi Kouvolan rakennemalli 2050 ([Päivitetty maankäytön rakennemalli Kouvola 2050 - Kouvolan kaupunki](#)) sekä vireillä oleva keskeisten alueiden yleiskaava 2050 (osallistumis- ja arviointisuunnitelma osoitteessa www.kouvola.fi/yleiskaava2050). Myös kaavoitusohjelmassa mainitut muut hankkeet ([Kouvola suunnittelee ja rakentaa 2025](#)) olisi suunnitelmassa huomioitava tarkemmin esimerkiksi vesihuollon investointitarpeita suunniteltaessa ja vedenhankintapaikkojen riittävyttä arvioitaessa.

Kouvolan asemakaavoitettujen asuinalueiden ei oleteta tulevaisuudessa laajenevan, joten vedenkulutus monella asuinpainotteisella alueella oletettavasti pienenee väestömäärän pienentyessä. Tästä huolimatta vedenkulutus saattaa tietyillä alueilla kasvaa elinkeinohankkeiden myötä edellä mainitusti, ja tämä täytyisi suunnitelmassa huomioida kokonaisuutena. Elinvoiman lisäämiseen liittyviä hankkeita on suunnitteilla myös alueille, joilla ei tällä hetkellä ole vesihuoltoverkostoa.

Suunnitelmassa olisi myös huomioitava tekeillä olevien ja valmistuneiden rantaosayleiskaavojen potentiaalinen vaikutus asuin- ja vapaa-ajan rakentamisen lisääntymiseen ranta-alueilla, mikä voi kuormittaa erityisesti vesihuolto-osuuskuntia. Suunnitelmassa olisikin ollut hyvä esittää tarkempi suunnitelma, mitkä vesiosuuskunnat tulevan rakentamisen valossa saattaisivat olla aiheellisia liittää kunnallisten vesihuoltoyhtiöiden piiriin.

Keskeisiin suunnitelman toimenpiteisiin olisi ollut syytä lisätä erikseen Kouvolan suunniteltujen elinkeinohankkeiden vedenhankinnan ja viemäröinnin varmistaminen toimenpiteineen.

Pohjavesien suojelusuunnitelma on Kouvolan osalta päivitetty, mutta tästä suunnitelmasta ei löytynyt mainintaa suojelusuunnitelman päivityksestä.

Kouvolassa 20.3.2026